

DANSEKARRUSELLEN

ET VÆRKTØJ TIL ARBEJDE MED DANS OG UDTRYK I DAGTILBUD

Materialet er udviklet i 2020 i regi af Dansehallernes projekt "KORA – dans for de yngste" af

- Mette Møller Overgaard, koreograf og danseformidler
- Lone Wiegaard, Lektor, VIA University College
- Ulla Gad, projektleder og producent, Dansehallerne – redaktør

Andet oplag i digital version december 2021.

Layout

Mie Frydensbjerg, vandand design

Grafik

Lone Wiegaard

Tak til følgende institutioner i Aarhus for afprøvning og feedback

D.I.I. Spiloppen

D.I.I. Anemonen

Hurlumhejhuset

Tumlehøjen

ISBN-nr. 978-87-971186-0-3

Dansehallerne

VIA University
College

**NORDEA
FONDEN**

BESKRIVELSE AF MATERIALET

Dansekarrusellen består af fire dele.

I. DANSEKORT

28 dansekort, som beskriver aktiviteter og er opdelt i farvekoder.

Grå: Start, overgange, afslutninger
Grøn: Kroppens former og funktioner
Lilla: Kroppens relationer og samspil
Orange: Kroppens rumlighed

Desuden er der en oversigt over alle kort, og i hver farve et kategorikort

DET ENKELTE KORT

På kortenes forside findes:

- aktivitetens navn
- aktivitetens dansemæssige fokus
- det spørgsmål, man undersøger
- en beskrivelse af fremgangsmåden
- et forslag til musik

Forslag til formuleringer af opgaven til børnene står som replikker med kursiv.

På kortenes bagside findes:

- forslag til variationsmuligheder
- tips til udførelsen
- alternative forslag til musik

Der er ikke samme antal forslag på alle kort.

2. DENNE VEJLEDNING

I vejledningen beskrives materialet og de pædagogiske værdier og handleformer i praksis. Desuden findes konkrete anbefalinger for den pædagogiske planlægning og gennemførelse.

3. EN MUSIKLISTE

Find en playliste på Spotify med vores forslag til musikstykker, der kan understøtte aktiviteterne. Læs mere under "Musik".

4. AKTIVITETSOVERSIGT

En oversigt over aktiviteterne udformet som en plakat, som kan anvendes til samtaler med børnene. Den kan hænge et sted, hvor børnene også kan pege og tale med deres forældre om dansen.

HVAD ER DANSEKARRUSELLEN?

KORT FORTALT

Med Dansekarrusellen får I et materiale, som på en åben måde understøtter det pædagogiske arbejde i dagtilbud med børnenes oplevelse af egen krop. Med et æstetisk afsæt styrker den børnenes muligheder for at bevæge sig, udtrykke og vise sig, at indgå i fællesskaber og opleve sig selv i kropslige samspil med andre.

Børn på ethvert udviklingstrin kan i princippet være med, men på forskellige måder. Med små børn, eller børn der ikke er alderssvarende i deres udvikling, er det særlig vigtigt med lidt større børn og/eller voksne som rollemodeller. Brug jeres kendskab til børnenes forskellige ressourcer til at justere og differentiere aktiviteterne udfordringer, så de passer til den konkrete børnegruppe.

PÆDAGOGISKE VÆRDIER

Materialets indhold og arbejdsformer værdsætter, at vi er forskellige, også når vi udfolder os kropsligt. Det værdsætter modet til at være opfindsom, at prøve noget nyt, at

fordybe sig, at turde fejle og se sjov, speciel eller underlig ud – samtidig med, at man oplever sig som en del af et fællesskab. Et fællesskab, hvor man er opmærksom, giver plads og tager hensyn til hinanden.

Materialet må gerne være en modvægt til dyrkning af den idealiserede krop og bidrage til udviklingen af bevægelsesglæde og opfindsomhed. Der er altså ikke noget, der er rigtigt eller forkert i udførelsen af aktiviteterne. Aktiviteterne er tænkt som rammer, der inviterer til at bevæge sig på forskellige måder sammen med andre.

PÆDAGOGISKE PRINCIPPER

Aktiviteterne igangsættes ud fra en enkel, styret ramme. Som pædagog har man fokus på at være procesorienteret inden for rammen. Når Dansekarrusellen er i gang, skal man tillade sig selv at slippe grebet i de konkrete danseaktiviteter, og sammen med børnene gå på opdagelse i nuet. At gå ind i legen og dansen sammen med børnene, for dermed at fremme den kropslige leg med bevægelsernes muligheder.

Det er vigtigt, at der er tid, gode oplevelser og kvalitet i aktiviteterne, og derfor når man ikke altid det, man havde planlagt.

Det vil altid bero på et pædagogisk skøn, hvor længe forskellige børn kan fastholdes inden for den formulerede aktivitetsramme. Men grundprincippet er, at så længe et barn er deltagende og engageret i at bevæge sig, og ikke ødelægger det for de andre børn, er der ingen grund til korrektioner. Hellere etablere en nysgerrig tilgang i form af spørgsmål som *"Nu skal vi finde ud af hvordan vi kan..."* eller *"Vil du vise mig hvordan du kan...?"*

PÆDAGOGENS ROLLE

Aktiviteterne igangsættes af pædagogisk personale, der har lyst til at arbejde med emnet. Det kræver ikke særlige danse- eller dramaerfaringer, men aktiviteterne skal formidles til børnene, så deres opmærksomhed fanges og fastholdes et stykke tid ad gangen.

Det er betydningsfuldt, at pædagogen agerer som en kropslig rollemodel. Her er det vigtigste at engagere sig kropsligt med den krop, man har og er. Det er inspirerende for børnene, at pædagogen "går foran" ved selv at bevæge sig på forskellige måder. Dermed

kan både igangsættelse, fastholdelse og udvikling af aktiviteten foregå gennem instruktion, dialog, samt eget kropslige engagement.

Det er en god idé at være to voksne i Dansekarrusellen – og have rollefordelingen aftalt på forhånd. Én kan primært lede aktiviteten fra start til slut, mens en anden deltager og er optaget af at støtte børnenes deltagelse, samt håndtere evt. udfordringer. Alle voksne i rummet er engagerede og deltagende i aktiviteterne. Ligesom børnene deltager de voksne på deres måde, så godt, de kan.

BØRNEGRUPPER

Dansekarrusellen kan gennemføres med alt fra tre til 20 børn. Gruppens ideelle størrelse afhænger af flere faktorer, fx rummets beskaffenhed, børnenes ressourcer og antallet af voksne. Oplevelsen og fordybelsen bliver bedst, hvis børnene ikke er for trætte, trænger til mad, drikke og toiletbesøg undervejs. Gentagelser fremmer fordybelsen og muligheden for at opleve bevægelsesglæde. Derfor anbefaler vi, at man afvikler forløb med Dansekarrusellen over tid med den samme gruppe.

LOKALE

Dansekarrusellen kræver et rum, hvor man kan være uforstyrret af udefra kommende. Der skal være mulighed for musikafspilning. Gulvet skal være rent og ryddet for legetøj, løse tæpper mm. Børn og voksne vil derved have gode betingelser for at fokusere deres opmærksomhed og fordybe sig i aktiviteten.

AKTIVITETER

Aktiviteterne er kategoriseret, så de i forskellig grad retter sig mod

- kroppens former og funktioner (*HVAD* kan kroppen og *HVORDAN?*) – grønne kort
- kropslige relationer og samspil (*MED HVEM* eller *HVAD* gør kroppen noget?) – lilla kort
- kroppens rumlighed (*HVOR* gør kroppen noget?) – orange kort

Man kan frit vælge aktiviteter fra én eller flere kategorier pr. gang. Valget af antal og type aktiviteter træffes på baggrund af kendskab til gruppens ressourcer og aktiviteterne karakter. Det er bedre at udvide aktiviteterne undervejs, end at starte for ambitiøst.

På flere af kortene er der bud på variationer. Giv kun én udfordring ad gangen, og giv den god tid.

Varighed af den enkelte aktivitet er et pædagogisk valg. Fordybelse kræver tid, og går også gennem faser med kedsomhed og stilstand, så vær ikke bange for et svingende aktivitetsniveau. Det er ikke vigtigt, om I når det, I har planlagt, hvis det viser sig, at der er god energi i at dvæle ved en opgave. Dansekarrusellen må gerne være en modvægt til en hverdag, hvor man hele tiden kan vælge noget andet og skifte fokus. Evnen til fordybelse kan læres og dyrkes.

Det er en god ide at gentage aktiviteter fra gang til gang, så både børn og voksne lærer dem at kende. Når man er klar til nye udfordringer, kan man udskifte en aktivitet eller to ad gangen.

MUSIK

Til alle aktiviteterne er der forslag til musik, der kan understøtte stemningen og bevægelseskvaliteten. Musikken findes på en playliste på Spotify. Søg på profilen "Dansehallerne" og vælg listen "Dansekarrusellen". Herfra kan I plukke musikstykker

eller sammensætte netop den playliste, I gerne vil bruge. På bagsiden af nogle af kortene er der forslag til alternative musikvalg, som I kan tilføje til jeres egen liste.

I vores musikvalg har vi lagt vægt på, at numrene samlet set er varierede mht. instrumentbrug, tonalitet, tempo, takt mm., og på den måde stimulerer børnenes fantasi. Med henblik på at stimulere et non-verbalt udtryk er de fleste numre uden sang/tekst.

Alle musikstykker er ment som inspiration til jer. Flere af stykkerne er komponeret til børnedans og har derfor en alsidighed indbygget (fx. i form af temposkift), som I kan vælge at gå med- eller ikke at gå med. Der er ikke noget rigtigt eller forkert her.

I kan også med fordel supplere musiknumrene ved selv at spille musik eller lyde på fx triangel, tromme, spilledåse eller andet.

REFLEKSION OG ERFARINGSDELING

Efter en tur i Dansekarrusellen kan fælles refleksion bidrage positivt til børnenes erkendelser. Refleksion kan foregå både i direkte forbindelse med dansen og på andre tidspunkter. Det kan have form af samtaler, tegning eller små fortællinger på baggrund af oplevelserne. Og selvfølgelig ved, at børnene viser med kroppen, hvad de har oplevet. I kan også læse bøger, hvor dans, kroppens muligheder og måske karruseller indgår som en del af historien. Tænk også over, hvordan I og børnene i små dryp får mulighed for at formidle de kropslige erfaringer til kolleger, forældre og andre børn i institutionen.

TUREN I DANSEKARRUSELLEN

EKSEMPEL PÅ INDHOLD OG OPBYGNING

FØR TUREN (FORBEREDELSE)

Pædagogen vælger dagens aktivitetskort fra Dansekarrusellen, fx tre farvede aktivitetskort og grå "overgangskort" før, mellem og efter hvert farvede kort. Kortene printes og lægges i æsken, som kommer med ind i danserummet.

Rummet klargøres med musikanlæg, gulvplads og frisk luft. Ikke aktuelle materialer ryddes op og gemmes af vejen. Gulvet er rent og fejlet. Den konkrete musikliste og evt. musikinstrumenter findes frem. Den voksne indstiller sig på den kommende aktivitet. Nogle børn kan evt. inddrages i denne fase.

VELKOMST

Den gruppe, der skal deltage, står klar uden for lokalet. Døren åbnes, og der spilles et fast stykke karrusel-musik (se de grå startkort), mens børnene går ind til en venlig og imødekommende stemning. Børnene finder en plads i en rundkreds der symboliserer karrusellens sæder. Her kan de få rammefortællingen om Dansekarrusellen. Pladserne er evt. markeret med et tapemærke på gulvet, så alle ved, hvor de hører hjemme.

INDLEDNING

TUREN BEGYNDER ●

I bruger det grå start-kort.

Denne fortælling er til for at "sætte scenen" og bringe børnene på sporet af, hvad Dansekarrusellen er, og give dem lyst og mod til at deltage. Pædagogen inviterer således børnene ind i et univers, som udgør en narrativ baggrund for aktiviteterne. Fortællingen kan ændres og varieres løbende, så den passer til jer lige netop den dag, I danser.

AKTIVITET 2 ●●●

I udforsker opgaven på et på forhånd valgt aktivitetskort (grønt, lilla eller orange).

OVERGANG ●

I bruger et på forhånd valgt overgangskort (gråt).

OVERGANG ●

I bruger et på forhånd valgt overgangskort (gråt). I alle overgangene skal børnene finde hen på deres plads i karrusellen. Her kan de sidde, ligge eller stå mens de får en ny opgave, en ny tur i Dansekarrusellen.

AKTIVITET 3 ●●●

I udforsker opgaven på et på forhånd valgt aktivitetskort (grønt, lilla eller orange).

AKTIVITET 1 ●●●

I udforsker opgaven på et på forhånd valgt aktivitetskort (grønt, lilla eller orange).

AFRUNDING ●

I bruger et af de grå afslutningskort.

Dansehallerne

VIA University
College

**NORDEA
FONDEN**